

**gezamenlijk persbericht van
NVVP, NVRO, NFK, BVN, NVCO en NVMO**

's-Hertogenbosch, 28 september 2018

Onnodige chemotherapie bij borstkanker door negatief besluit Zorginstituut over MammaPrint

Artsen en patiënten zijn zeer teleurgesteld over het besluit van Zorginstituut Nederland (ZINL) om de MammaPrint, een genetische test die het risico op terugkeer van borstkanker voorspelt, niet op te nemen in het basispakket. Patiënten met een vroeg stadium van hormoongevoelige borstkanker en hun artsen missen hierdoor een waardevol instrument om de noodzaak voor aanvullende chemotherapie na een operatie te bepalen.

Een grote Europese studie onder 6693 vrouwen, gepubliceerd in het gezaghebbende vakblad *The New England Journal of Medicine*, toonde in 2016 aan dat vrouwen die op basis van een gunstige MammaPrint uitslag *geen* aanvullende chemotherapie krijgen een uitstekende kans op genezing hebben. Ernstige bijwerkingen van chemotherapie met negatieve invloed op de gezondheid op lange termijn en verlies van kwaliteit van leven blijven hun zo bespaard.

Het vertrouwen onder behandelaars en patiënten in de MammaPrint is internationaal groot. Zo hebben de European Society for Medical Oncology en de American Society of Clinical Oncology de MammaPrint opgenomen in hun richtlijnen voor behandeling van borstkanker. De MammaPrint is daarom inmiddels ingeburgerd in de praktijk. In Nederland krijgen ongeveer 15.000 personen per jaar borstkanker, van wie zo'n 2.000 in aanmerking komen voor de MammaPrint. De kosten worden nu nog door de zorgverzekeraars in een coulanceregeling gedekt. Door MammaPrint niet in het basispakket op te nemen dreigt een einde te komen aan het gebruik van de test. Zorginstituut Nederland geeft als argument om de MammaPrint niet op te nemen in het basispakket, dat er nog groter onderzoek nodig is om definitief vast te stellen dat het achterwege laten van chemotherapie op basis van een gunstige MammaPrint-uitslag veilig is. De genoemde Europese studie (MINDACT genaamd) heeft dit echter al laten zien. Het Zorginstituut stelt verder dat het niet zeker is dat het weglaten van chemotherapie een gunstige invloed heeft op de kwaliteit van leven van patiënten met borstkanker. We weten echter al tientallen jaren hoe goed chemotherapie werkt, maar ook hoe groot de nadelige gevolgen ervan kunnen zijn voor de kwaliteit van leven.

De MammaPrint staat niet op zichzelf. Door steeds verfijndere moleculair-biologische technieken gaan we toe naar diagnostiek en behandeling op maat van de patiënt. Zorginstituut Nederland stelt de veiligheid van patiënten voorop. Maar het maakt een onjuiste beoordeling van de MINDACT-studie en volgt een onderzoeksmethodologie die stamt uit een tijdperk waarin behandelingen op maat nog niet mogelijk waren. Daardoor kan het de snelheid van verbeteringen in het kankeronderzoek en in de behandeling van patiënten met kanker niet volgen. Hiermee ontmoedigt het Zorginstituut het ontwikkelen en het toepassen van nieuwe testen om patiënten een betere behandeling op maat te geven of een onnodige behandeling achterwege te laten. Daar moeten we snel een einde aan maken.

Het risico op terugkeer van de kanker is nooit nul, ook niet na een aanvullende chemokuur. Maar de patiënt van nu wil graag zelf samen met de arts de keuzes en afwegingen maken. De MammaPrint geeft hier een solide basis voor. Artsen en patiënten

vragen de zorgverzekeraars daarom om voortzetting van de coulanceregeling. Bij het Zorginstituut dringen artsen en patiënten aan op herziening van regelgeving zodat snelle en adequate beoordeling van nieuwe technologie voor behandeling op maat mogelijk wordt.

Prof. Dr. Paul van Diest, namens de Nederlandse Vereniging voor Pathologie (NVVP)

Dr. Desiree van den Bongard, namens de Nederlandse Vereniging voor Radiotherapie en Oncologie (NVRO)

Paulien Evers, namens de Nederlandse Federatie van Kankerpatiëntenorganisaties (NFK)

Patricia Hugten, namens Borstkankervereniging Nederland

Dr. Marjolein Smidt, namens Nederlandse Vereniging voor Chirurgische Oncologie (NVCO)

Dr. Gabe Sonke, namens Nederlandse Vereniging voor Medische Oncologie (NVMO)